

အခန်းကြီး (၁)

ရုပ်ထုဆင်းတုများကို ကိုးကွယ်ခြင်း

ရှည်လျားပြီး မဆုံးနိုင်အောင်မဲမှောင်နေသည့် မြေအောက်ဥမင် လျှင်ခေါင်းမှ ပုံမှန်လှုပ်ရှားလျှက်ရှိနေသော ကားရထားဘီးများ၏ သတ္တုခြင်းတစ်ခုကိုတစ်ခု ရိုက်ခတ်သော အသံကို နားထောင်းရင်း ငယ်စဉ်ကဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အမှတ်ရစရာများ ကျွန်ုပ်ကို ဖုံးလွှမ်းသွားတော့ သည်။ နယူးယောက်မြို့၏ မြေအောက်မီးရထားလမ်းစနစ်သည် အစိတ်အပိုင်းများစွာ ပါဝင်သော ကွန်ယက် တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ပါလီမန်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်များရှိသော မြို့ ၅ မြို့နှင့် ဆက်သွယ်ပေးထားခြင်း၊ သန်းပေါင်းများစွာသော နယူးယောက်မြို့သူ/ သားများနှင့် ခရီးသွား ဧည့်သည်များ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်အတူ အလုပ်၊ ကျောင်း၊ ဖျော်ဖြေရေးနှင့် ရှုခင်းများကို လည်လည်ကြည့်ရှုခြင်း ခရီးစဉ်များကိုလည်းကောင်း ထောက်ပံ့ပေးထားသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်များစွာက ကျွန်ုပ်သည် ရှုပ်ယှက်ခတ်နေသောမြို့ကြီး၏ လေကိုရှုရှိုက်ကာ နေထိုင်ကြီးပြင်းလာခဲ့ပြီး၊ မြေအောက်ရထားကြီးကို စီးလျက် ကောလိပ်သို့ဝင်၊ အလုပ် သို့ဝင်၊ အသွားအပြန်ပြု လုပ်ခဲ့သည်။ မြို့တွင်နေထိုင်လျက် ရှိကြသောသူများကဲ့သို့ပင်၊ ထိုမြေအောက်ရထားကြီးသည် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဟု ဆိုရသော ကျွန်ုပ်၏ ခြေဖဝါးပမာ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

မာကြောလှသော ပလက်စတစ်ထိုင်ခုံနှင့် ရွေးလျားနေသော ကား၏ လှုပ်ရှားမှုကြောင့် အိပ်ကုလားထိုင်မှ တည်ငြိမ်ပြီး နူးညံ့သော ခံစားမှုတို့ကို အလွန်ပင် အကျွမ်းတဝင် ရှိကြောင်းခံစားခဲ့ရပါသည်။ ထိုခံစားမှုသည် ဤနယူးယောက်မြို့၌ဖြစ်ပြီး၊ ကျွန်ုပ်သည် အီတလျန် မိဘနှစ်ပါး၏ စောင့်ရှောက်ခြင်းအားဖြင့် မွေးဖွား၊ ကြီးပြင်းခဲ့ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အသက် ၂၁အရွယ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်၌ နယူးယောက်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်ုပ်သည် ယခုအချိန်၌ အထက်မန်ဟတ်တန် (Manhattan)၌တည်ရှိသော အမေရိကန် သဘာဝ သမိုင်းပြတိုက် (American Museum of Natural History)တွင်ရှိသော ဒါဝင် ပြခန်း လေ့လာရေးကို စာတန်းပြုစုရန်အတွက် တဖန်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ အမေရိကန် သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်သည် ကမ္ဘာ၏ပြိုင်ဘက်ကင်းသော သိပ္ပံဆိုင်ရာ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ်တစ်ခုအဖြစ် ပြောစမှတ်ဖြစ်သော ပြတိုက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ချား(လ်)ဒါဝင် (Charles Darwin)၏ အမွေအနှစ်သည် အချိန်ကြာမြင့် စွာတည်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သော ခေါင်းစဉ်တစ်ခုအဖြစ် ကျွန်ုပ်ကို စိတ်ဝင်စား စေပါသည်။ “ဇစ်မြစ်အမျိုးအစားပေါ်၌”ဆိုသည့် သူ၏ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မူဝါဒကြောင့် ငြာစာတမ်းကို ၁၈၅၉ခုနှစ်၌ ပထမအကြိမ် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ သမ္မာကျမ်းစာနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ ဤစာအုပ်သည် ကမ္ဘာပေါ်၌ အလွန်ဩဇာရှိသော စာအုပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အခြားသော စာအုပ်၊ စာပေထက် “ဇစ်မြစ်”သည် နှစ်ပေါင်း ၁၅၀ကျော် ဥရောပနှင့် အမေရိကတို့၌ ဩဇာကြီးမားသော လောကီ ရေးရာ၌ ဘာသာရေးကင်းစင်မှုကို လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ ထိုသက်ရောက်မှုသည် ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ပိုင်ဘဝလေးကိုလည်း သက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ရိုမန်ကာသိုလိပ် ကျမ်းစာကျောင်း၌ အထက်အတန်းအောင်မြင်ပြီး နောက်ပိုင်းကျွန်ုပ်သည် “ဇစ်မြစ်” စာအုပ်ကို အတိုချုပ်ဖတ်ရှုခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝအသက်တာ လမ်းကို ဘုန်းတော်ကြီးအဖြစ်ဝင်ရောက်ရန် ကျွန်ုပ်လျှောက်လှမ်းနေခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း “ဇစ်မြစ်”သည် ကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ခြင်းကို မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် သံသယများစွာကို ကြီးထွားလာစေကာ နယူးယောက်မြို့၌ ကောလိပ် တက်နေစဉ်ကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်ကို ဘုရားမဲ့ဝါဒီ အဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဘုရားသခင်ကို ရှုတ်ချသောသူ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း ဦးဆောင်လမ်းပြသွားခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည်အတွေးအခေါ်နှင့် အမှုအရာတို့၌ လွတ်လပ်မှုရရှိရန် တစ်ခါလိုချင်ခဲ့မှုသည် မည်ကဲ့သို့အားဖြင့် မျှော်လင်ချက် ကင်းမဲ့စွာဖြစ်ခြင်းနှင့် ကျွန်ုပ်တစ်ကြိမ် တစ်ခါလေး စိတ်အား ထက်သန်စွာ ရယူခဲ့သောအရာများသည် ဘုရားသခင်ထံမှ ဝေးကွာသွားအောင် မည်သို့အားဖြင့် ဒါဝင် ကျွန်ုပ်အား ပေးအပ်ခဲ့ပါသနည်းဟု စဉ်းစားရင်း ကျွန်ုပ်မြို့ထဲသို့ပြန်ရောက် ခြင်းနှင့်မြေအောက်မီးရထားစီးခြင်းတို့အားဖြင့်နှလုံးသားထဲသို့ ဝင်ရောက် လာခဲ့ကြသည်။

ဒါဝင်၏ပြခန်းကို ၂၀၀၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကာ၊ ဒါဝင်၏ (၂၀၀)ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်မွေးနေ့ကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် (၃)နှစ်ကျင်းပရန် ကြေငြာခဲ့ပြီး၊ “မူလအမျိုးအစားပေါ်၌” စာအုပ်ကို ၁၅၀ ကြိမ်မြောက်ထုတ် ဝေခဲ့သည်။ ပြပွဲကြီးသည် ဘော့စတွန်း (Boston)၊ တိုရန်တို (Toronto)၊ ချီကာကို (Chicago)မြို့များသို့ သွား ရောက်ရန် ရက်သတ်မှတ်ခဲ့ပြီး၊ ၂၀၀၉ ခုနှစ်၌ ဒါဝင်၏ ၂၀၀ ကြိမ်မြောက် မွေးနေ့ပွဲအတွက် လန်ဒန်မြို့ သဘာဝသမိုင်း ပြတိုက်သို့ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်သည်။

နယူးယောက်မြို့၌ရှိသော အမေရိကန် သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်သို့ လာရောက်လေ့လာသော ဧည့်သည်များသည် အထူးကြေငြာခြင်းအားဖြင့် များပြားသော လက်မှတ်နှင့် အတူ ဒါဝင်၏ပြပွဲကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ကြသည်။ အိုမင်းရင့်ရော် နေသော ဒါဝင်၏ ဓါတ်ပုံပေါ်၌ အစိမ်းရောင်၊ အနက်ရောင်လက်မှတ်များ ရေးထိုးထားကြသည်။ သူသည် ဝမ်းနည်းနေပြီး၊ နက် နဲ တည်ကြည်စွာစဉ်းစားသုံးသပ်နေ သော အမှုအရာနှင့် ရှည်လျားသော မီးခိုးရောင် မုတ်ဆိတ်မွေး၊ အသားရေတွန့်နေသောမျက်နှာ၊ အနက်ရောင် ဦးထုပ်နှင့် နက်မှောင်သော ကုပ်အင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ “လူကိုလေ့ လာခြင်းနှင့် နိယာမ သည် ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး”၊ လက်မှတ် ရေးထိုး ကြေငြာခြင်းသည် အမေရိကန်တွင် ရှိသော အစိုးရကျောင်းများ နှင့် အစိုးရပြတိုက်များ၌ ဒါဝင်၏ ကျယ်ပြန့်၊ ခိုင်မာသော ယဉ်ကျေးမှု ၏ အတည်ပြုမှုသည် လွှမ်းမိုးသွားခဲ့သည်။

ဒါဝင်၏ပြခန်းနှင့်အတူ မြောက်မြားစွာသော မူရင်းစာပေများနှင့် သဝဏ်လွှာများအပါအဝင် ဗြိတိသျှသင်္ဘော (ခွေးပုလေး) ပေါ်၌ ဒါဝင်ရေးသားခဲ့သော သူ၏ထင်ပေါ် ကျော်ကြားသော ငါးနှစ်တာ ရေကြောင်း ခရီးစဉ်စာအုပ်သော်၎င်း၊ အင်္ဂလန်၌နေထိုင်ခဲ့သော သူ၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးကို ရေးသားထားသည့် မှတ်စု စာအုပ်များကို၎င်း ပြသထားကြသည်။ ထိုပြပွဲသည် ၁၈၃၁-၃၆ ခုနှစ်အထိ ဘီးဂဲလ် (Beagle) သင်္ဘောပေါ်၌လည်းကောင်း၊ ၁၈၈၂ခုနှစ် သူသေဆုံးသည့် ထိတိုင် သဘာဝ လောက ပညာရှင်

တစ်ယောက်အနေဖြင့် သူ့အသုံးပြု အလုပ်လုပ်လေ့ရှိသည့် အသုံးဆောင်များအပါအဝင် ဒါဝင်အသုံးပြုခဲ့သည့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများနှင့် ရှေးဟောင်း ပစ္စည်းများကို ခင်းကျင်းပြသထားရာလည်းဖြစ်သည်။

နေး(လ်စ်) အီးဒါ(ချ်) (Niles Eldredge)သည် အမေရိကန် ကျောက် ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းဌာနနှင့် ဒါဝင်၏ပြတိုက်တွင် ပြတိုက်မှူးတစ် ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ အီးဒါ (ချ်) သည်အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စိတ်အားထက်သန်မှုမှာ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်ပြီး၊ သူ၏အထွေထွေအရ ချာ(လ်)ဒါဝင် (Charles Darwin) ရေးသားခဲ့သော အသက်ပင်ကို ရှာဖွေလေ့လာခြင်း၊ ပြပွဲ နှင့် အတူပါရှိ နေခြင်း၊ ဒါဝင်၏ အတ္ထိုပတ်နှင့် နိယာမ (Theory) အထိမ်းအမှတ် တို့ကို ဂုဏ်ပြုရေးသား ခဲ့သည်။

ပြပွဲနှင့် စာအုပ်နှစ်ခုစလုံးသည် လူထုအတွက် ပြောင်းလဲတိုး တက်လာသော ခေတ်သစ် ဇီဝဗေဒပညာရပ်ကို ပညာပေးတင်ဆက်ထားသည်။ သင်ကြား ပို့ချခြင်းနှင့် စာအုပ်များဖြင့် ဖန်ဆင်းခြင်းအယူဝါဒကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သော အီးဒါ(ချ်) အဖို့ ဤပြပွဲကြီးသည် သူခေါ်ဆိုသော “တမင်တကာ ကျူးလွန်သော မသိနားမလည်မှု၏ ပုန်ကန်မှုခေတ်ရေ စီးကြောင်း” တိုက်ပွဲအတွက် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလေ့လာရေးပြပွဲခြင်း၏ဆန္ဒ၊ အီးဒါ(ချ်)၏ မျှော်လင့်ခြင်းတို့သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲဖြစ် ပေါ်လာခြင်း/ ဖန်ဆင်းခြင်း တိုက်ပွဲအတွက် အသိပညာကြွယ်ဝခြင်းကိုယူဆောင်လာပေးရန် တင်ဆက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အသက်သည် ဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှ ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလာ ခြင်းကို တည်ကြည်လေးနက်သော မညီသည့်ဇီဝပညာရှင်မှ မေးခွန်းမ ထုတ်သင့်ကြောင်း အီးဒါ(ချ်)သည် အစီရင်ခံတင်ပြသည်။ ဒါဝင်ကို အစပြုသည့်အထဲ၌ အီးဒါ(ချ်) ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်မှာ “ဤစာအုပ်နှင့် ပြပွဲတို့၏ နောက်ဆုံးရည်ရွယ်ချက်သည် အတွဲနှစ်တွဲဖြစ်ပြီး၊ ထိုအတွဲနှစ် တွဲသည် ရိုးရှင်းသောဆန္ဒပြခြင်း၏ အထောက်အထားနှင့် စဉ်းစား၊ စိတ်ကူးနေသော သွင်ပြင်မှာ အသက်သည် ဆင့်ကဲမှုမှ ဖြစ်ကြောင်းကို အဆုံးသတ်ရန် ချား (လ်)ဒါဝင်ကို ဦးဆောင်လမ်းပြ သွားခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဒါဝင်၏ပြခန်းသည် တတိယအထပ်တွင်ရှိသော အဖြစ်အပျက် ငါးမျိုးနှင့် ခန်းနားထည်ဝါသော အမေရိကန်ပြတိုက်၏ အထင်ကရအဆောက်အအုံဖြစ်ပြီး၊ ထိုအဆောက် အဦးသည် ၁၉ရာစုနှစ်၏ ဘိုးစဉ် ဘောင်ဆက် အမွေအိမ်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြတိုက်ကို ၁၈၆၉ နှင့် ၁၈၇၃ခုနှစ်၌ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊ ပြတိုက်ကို နယူးယောက်၏ နာမည်ကြီး သော ဗဟိုပန်းခြံမှ ယခုလက်ရှိတည်ရှိနေသော လမ်းကို ဖြတ်၍ တည်နေရာကိုဆွဲယူခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြတိုက်သည် မနုဿဗေဒဆိုင်ရာ သုတေသန၌ အောင်မြင်ခဲ့ပြီး၊ ၁၈၈၀ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၃၀ ခုနှစ်အကြားတွင် ကမ္ဘာတိုက်ကြီးများ အားလုံးပေါ်တွင် ငွေကြေး အထောက်အပံ့ရှာဖွေခြင်းကြောင့် လူသိများခဲ့သည်။ ထိုအရာ၏ လျှင်မြန် မှုသည် ၁၈၉၇ မှ ၁၉၀၂ခုနှစ်တွင် မြောက်ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ရှိသွားကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြခြင်းသည် မျှော်လင့် ထားသောအရာထက်ကျော်လွန်သွားပြီး၊ ထိုနေရာ၌နေထိုင်ကြသော လူများ၏ ဘဝနှင့် ယဉ်ကျေးမှုသို့ အသစ်သော အသိဉာဏ်ကို ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၂၆ခုနှစ် တွင် အမေရိကန်ပြတိုက်သည် ကိုလံဘီယာတက္ကသိုလ် (Columbia University) မှ ထက်မြက်သော လူငယ်ကျောင်းသူ၊ ကမ္ဘာ၏ ကျော်ကြားသော မနုဿ ပညာရှင်ဖြစ်လာသည့် မာဂရက်မီး(တ်) (Margaret Mead)ကို ဆွဲဆောင် ခဲ့သည်။ သူမသည် ၁၉၇၈ခု နှစ် သူမသေဆုံးချိန်အထိတိုင် ပြတိုက်၏ မနုဿဗေဒ ဌာနတွင် သူမ၏ ဘဝ တစ်ခုလုံးကို ကုန်ဆုံးခဲ့သည်။

၁၉၂၀ခုနှစ် အစောပိုင်းကာလကတည်းက အမေရိကန်ပြတိုက်သည် တူးဖော်မှုလုပ်ငန်း၊ ဒိုင်နိုဆော သုတေသနလုပ်ငန်းနှင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံး ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်း နေရာတစ်ခုဖြစ်သော မွန်ဂိုလီယား ရိုဘီ (Mongolian Gobi Desert) သဲကန္တာရ၌ အခြားသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနမူနာ လုပ်ငန်းများတွင် ထောက်ပံ့ မှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုမှစ၍ မွန်ဂိုလီယားသိပ္ပံတက္ကသိုလ်များနှင့် ဂိုဘီ (Gibi)ဒေသတွင် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းနှင့်ဆိုင်သော လေ့လာရေးကို ပြန်လည်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ဤပူးပေါင်းလေ့လာခြင်းများ နှစ်စဉ်ပေါ် ပေါက်မှုသည် ပြတိုက်စုဆောင်းခြင်းများသို့ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း မြောက်မြားစွာ ပေါင်းထည့်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်များက ဤ ပြတိုက်သည် ၁သန်းကျော်သော ကျောရိုးရှိသတ္တဝါများ၏ ရုပ်ကြွင်းများကို စုဆောင်းခဲ့ပြီး၊ ထိုစုဆောင်းမှုကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးကျယ်ဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့ သည်။ အချို့ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ် ကြွင်းအစစ်များသည် ကြည့်ရှုသူများအတွက် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ ပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် ရှိနေကြသည်။

လေးထပ်မြောက်၌ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းဝါဒ ဖြန့်ဝေခြင်း

ပြတိုက်ထဲသို့ ဝင်ခါနီးတွင် ဓါတ်လှေခါး မောင်းသူအား “ကျွန်တော့်ရဲ့ လေ့လာရေးကို ဘယ်နေရာကနေစရမလဲခင်ဗျာ” ဟု မေးလိုက်ပါသည်။ သူသည် ချက်ခြင်းပင် “စတုတ္ထ မြောက်အထပ်က အစပြုပါ။ အဲ့ဒီနေရာကို လူအားလုံး သွားကြတယ်။ နောက်ပြီး ဒိုင်နိုဆောတွေကို ထားတဲ့နေရာလည်း ဖြစ်တယ်” ဟု ပြန်လည်ပြီး ဖြေကြားခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ် စတုတ္ထအထပ်သို့ ရောက်သောအခါ လူငယ်များခြံရံလျက် ပြခန်း တစ်ခုမှ တစ်ခု ကြည့်ရှုပြီး ပြန်လာကြသော စိတ်အားထက်သန် တက်ကြွနေကြသော ကလေးသူငယ်များ၏ အသံများကိုကြားရသည်။ ရှေ့တည့်တည့်ကို သွားသောလမ်းသည် ရှေ့လျားသော ခန်းမကြီးကို ဦးတည်နေသော မုဒ်ဦးဝတ်ဖြစ်ပြီး၊ ခန်းမကြီး၏ ညာဘက် ခြမ်းတွင် ကြီးမားသော *Apatosaurus* ဒိုင်နိုဆောကြီးရှိနေသည်။ ထိုကြီးမားသည့် သတ္တဝါကြီး၏ ပတ်လည်တွင် လမ်းလျှောက်ပြီး ကြည့်ရှုနိုင်ရန်နှင့် မျိုးတုန်း ပျောက်ကွယ် သွားပြီဖြစ်သော သတ္တဝါများ၏ ဧရာမကြီးမားသော အရွယ်အစားကို ခံစားရရှိနိုင်ရန် လှေခါးနှင့် စင်မြင့်ကို သတ္တဝါကြီး၏ ပတ်လည်၌ ဝန်းရံထားသည်။ သတ္တဝါ ကြီးများသည် တင်ပါးထိ ပေ ၂၀ ရှိကြပြီး၊ ကိုယ်ခန္ဓာသည် အမြီးမှ ခေါင်းထိ ပေ ၇၀ ရှည်လျားသည်။ အခြားသော ပြသမှုသည် ထိုသတ္တဝါ၏ ကြီးမားသော အရွယ်အစားကို ညွှန်းဆိုသည့် သတ္တဝါကြီး၏ ခြေထောက်အနောက်ဘက်ရှိ ကျောက်တုံးထဲ ၌ရှိသောကြီးမားသည့် ခြေရာများသည်လည်း အထင်ကြီးစရာ ကောင်းလှသော ပြသမှုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

စတုတ္ထအထပ်တွင် အံ့ဩစရာကောင်းသည့် မျိုးကွဲဒိုင်နိုဆောများကို ကိုယ်စားပြုသည့် မြောက်မြားစွာသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပစ္စည်းများနှင့် ပြည့်နေသော အခန်းကျယ်ကြီး (၂)ခန်းရှိသည်။ ကလေးတိုင်းနှစ် သက်သော (ကျွန်တော်အပါအဝင်) နာမည်ကျော်ကြားသော T.rex သည် ပုခုံးမှ ၁၂ ပေ အမြင့် နီးပါးခိုင်မာစွာ တည်ရှိ နေသည်။ ၎င်း၏ကိုယ် ခန္ဓာသည် ပေ ၄၀ ရှိပြီး၊ အမြီးမှသည် တခြားတစ်ဖက်ဆီသို့ ကြောက်လန့် ပြီး ဖွင့်ကားထားကာ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း ရှည်လျားပြီး ထက်မြက် သောသွားများနှင့်ပြည့် နေသည်။

ခြေလှမ်းအနည်းငယ်လှမ်းပြီးနောက်၊ T. Rex ၏ ဦးခေါင်းခွံကို ထူထဲပြီး ကြည်လင်သော ပလပ်စတစ်အိတ်ထဲ၌ထည့်ကာ၊ ကြောက် စရာကောင်းသော၊ အရိုး၊ ခြေငါးချောင်းနှင့် လွှဲသွားပုံသဏ္ဍန် သွားအချောင်း ၅၀နှင့်အတူ မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်နိုင်ရန် ပြုတိုက်၌ကျွမ်းကျင် သူအားအခွင့်ပေးကာ မျက်စိနှင့် တစ်တန်းတည်း ခင်းကျင်းပြ သထား သည်။ T. Rex ဦးခေါင်းခွံသည် ညှို့ခါက်ပါသော ဆွဲဆောင်မှုအမျိုးအ စားဖြစ်ပုံရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထို T. Rex သည် စူးစမ်း ချင်စိတ်ပြင်းပြသော လာရောက် ကြည့်ရှုသူ အသက်အရွယ်မျိုးစုံကို ဆွဲ ဆောင်နေသည်။

၁၉၅၀ခုနှစ် ကျွန်ုပ်လူငယ်ဘဝ၌ ပြုတိုက်သို့ လည်ပတ်ခဲ့သော အချိန်မှစ၍ အရာအားလုံးသည် အမှန်တကယ်ပင် ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။ ခင်းကျင်းပြသ မှုများသည် ယခုအခါ ပိုမို၍ဆွဲဆောင်မှုရှိလာပြီး၊ အနီးကပ် လေ့လာမှုများကိုလည်းခွင့်ပြုလာသည်။ လွန်ခဲ့သောနှစ်များက ဒိုင်နိုဆော များနှင့်အတူ နှာခေါင်း တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ကောင်းမွန်စွာ၊ လေ့လာ သွားနိုင်ခဲ့ခြင်းအကြောင်းကို ကျွန်ုပ်သေချာစွာ မမှတ်မိတော့ပေ။ နှာခေါင်း၏ အတိုင်းအတာမြင့်သည်မှာ အံ့ဩစရာမဟုတ်ဘဲ၊ ထိုအသံများ၌ စိတ်အား ထက်သန်မှုရှိခြင်းသည် အလွန်ပင်ကူးစက်တတ်သော အရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပြုတိုက်သည် မိသားစုများကို အတူတကွ ပို့ဆောင်ပေးခြင်း၊ မိသားစုများကို ထိုအရိုးစုဟောင်း များအားဖြင့် စိတ်လှုပ်ရှားမှု ရရှိစေခြင်းဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် အလေးထားစရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ခင်းကျင်းပြသမှုများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း မှန်ကန် ကြောင်း ကြေငြာရန်အတွက် အရိုးစုများသည် ဆွဲဆောင်ရန်နှင့် အမြဲတမ်းကြေငြာခြင်းပုံစံကို တင်ဆက်ထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဒိုင်နိုဆောများကို ခင်ကျင်းပြသထားသော နေရာများကို လေ့လာ ကြည့်ရှုသောအခါ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ ဝါဒ ဖြန့်ဝေခြင်းကို တွေ့ရသည်။ မျိုးကွဲသော ဒိုင်နိုဆောများသည် မည်ကဲ့သို့သော အရောင်အသွေးနှင့် တူညီကြသနည်း။ ဒါဝင်၏ အတွေးအခေါ်ကို ထင်ရှားစေသောအရာသည် ဒိုင်နိုဆောများ အပါအဝင် အသက်ရှိသော သတ္တဝါ အားလုံးသည် ဘိုးဘွား ဘီဘင်မှ ဆင်းသက်လာ ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ခင်းကျင်းပြသမှုများအားဖြင့် ထောက်ပြထားသည်။

ဒိုင်နိုဆောပြခန်းများသည် ၁၉၉၄ခုနှစ် မှ ၁၉၉၆အတွင်း ပြုတိုက်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း ပြီးဆုံးသွားခြင်းအားဖြင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို မြင့်တင်ရန် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့သည်။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ ပုံပြင်သည် ပြုတိုက်၏ ဇာတ်ခုံအလယ်တွင် နေရာယူခဲ့သည်။ ဒိုင်နိုဆောများကို နှစ်ကာလ အတိုင်းအစဉ်လိုက် ပြသထားမည့်အစား နမူနာများကို ဆင့်ကဲဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ် လာသော ဆက်နွယ်မှုများအရ တိရိစ္ဆာန်များသည် သူတို့၏ ထူးခြားသော ခန္ဓာကိုယ်တူညီချက်အရ အစုအဖွဲ့လိုက် နေထိုင်ကြပုံကို အစိတ်အပိုင်းများစွာ ပါဝင်သော အသက်ပင်၏ အကိုင်းအခက်ကဲ့သို့ စိတ်ကူးယဉ်ဆန်ဆန် ခိုင်းနိုင်၍ ခင်းကျင်းပြသထားသည်။

၁၉၉၃ခုနှစ်၌ “အတားအဆီးကို ဖြိုခွင်းသူ (Blockbuster)ရုပ် ရှင်ကား ဂျူရာဆစ်ခ် ပန်းခြံ၌ စတီဗင် စပီဘက်(ချ်) (Steven Spielberg)သည် ဒိုင်နိုဆောများကို လက်တွေ့ကျကျပုံဖော်ထားသောကြောင့် ရင်တထိတ်ထိတ်နှင့် ဖြစ်နေခဲ့ကြသည်။ မမှီတ်မသုန်ကြည့်နေ ကြသောပုံစံသည် ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားသို့ ချက်ခြင်း ဝင်ရောက်တော့မည့် အမူ အရာပုံပေါက်နေသည်။ ဤရုပ်ရှင်နှင့် အခြားသော နောက်လိုက်များ သည် ဒိုင်နိုဆောများအပေါ်၌ သတင်းမီဒီယာများ စိတ်ဝင်စားမှုကြီး ထွားလာအောင် ထုတ်လုပ်လာကြသည်။ စာဖတ်သူများထံသို့ “စစ်မှန်သော ဒိုင်နိုဆောများအကြောင်း”ကို ၁၉၉၃ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ထုတ် တိုင်း(မ်)မဂ္ဂဇင်းကြော်ငြာ၌ “သင်ယုံကြည်နေသောအရာများ မှားယွင်းမှုကို အံ့အားသင့်ခြင်း” အကြောင်းကို ဖော်ပြခဲ့သည်။

တိုင်း(မ်)မဂ္ဂဇင်းသည် ၁၉၈၀ခုနှစ်၌ ဒိုင်နိုဆောအကြောင်းနှင့် ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲတိုးတက်လာပုံ၏ အသိပညာကို ဇာတ်လမ်းပမာ ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး အသစ်သော ရှာဖွေပြုလုပ်မှုများကို ချဲ့ကားပြီး အစီရင်ခံစာတင် ပြခဲ့သည်။ ဤဂယက်ရိုက်ခဲ့မှုသည် ရှင်းလင်းပါသည်။ ဒိုင်နိုဆောကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းများသည် ဆက်လက်ပြီး ပြောင်းလဲနေပါသည်။ ထိုအရာနှင့်ပတ်သက်၍လည်း မေးခွန်းများထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ “ဤသတ္တဝါကြီးများအကြောင်းကို နောင်လာမည့်ရှာဖွေလေ့လာများမှ ကျွန်ုပ်တို့ကို ကောင်းမွန် မှန်ကန်သော အသိပညာများပေး လိမ့်မည်လော” အထောက်အထားများအားလုံး မှားယွင်းလာခဲ့ သည့်အ ချိန်တွင် ဒိုင်နိုဆောများသည် မျိုးရိုးအစဉ်အဆက်အတိုင်း ဆက်သက် လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ပြောဆိုသင့်ပါသလား။ တိုင်း(မ်) သို့မဟုတ် အခြားမဂ္ဂဇင်းများသည် လာမည့်အချိန်၌ ဒိုင်နိုဆောအကြောင်းများကို ဖော်ပြ လာသည့်အခါ သင်သိရှိသောအရာအားလုံးသည် မှားယွင်းနေသည်ဟု ပြောဆိုလိမ့်မည်လော။ ဤအရာသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲဖြစ် ပေါ်လာသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ် ကြွင်းပညာ၏ ပြောဆိုမှုများကို ဆန်းစစ် သည့်အချိန်တွင် တစ်စုံတစ်ခုသော အရာသည် အာရုံထဲတွင် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။

အမေရိကန်သဘာဝသမိုင်းပြတိုက်ကဲ့သို့သော အရေးပါသောပြတိုက်အများစုသည် သူတို့၏ပြပွဲ၌ အလွန်ရိုးရှင်းမှုကို ပြုလုပ်ထားသော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှုရှိသော သူတို့၏ယုံကြည်ခြင်းကို စေ့စပ်သေချာစွာပြုလုပ်ထားကြသည်။ သို့ပါသော်လည်း ထိုအရာသည် သိပ္ပံဆိုင်ရာ အချက်အလက် အပေါ်တွင် အခြေခံသောအနေအထားဖြစ်ပါသလား။ (သို့မဟုတ်) ထိုအရာသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှုကို ရှေ့ရှုပေးသော ပြတိုက်မှူးမှ ဖန်တီးပေးသောအရာနှင့် အထောက်အထားများကို ရှေ့တန်းတင်သော ယုံကြည်ချက်မှ လာသောအရာ ဖြစ်ပါသလား။ အံ့အားသင့် ဖွယ်ရာတစ်ခုမှာကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းတင်ပြခြင်းကို ကြည့်ကာ ထိုအရာသည် အလွန်ဆိုးဝါးသော မပြည့်စုံမှုပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဥမာအားဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်းဖြင့် ဒိုင်နိုဆော အမျိုးအစားများ မည်မျှ တည်ရှိနေခဲ့သည်ကို မသိနိုင်ပါ။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်၌ အမေရိကန်သ ဘာဝသမိုင်းပြ တိုက်သည် ဒိုင်နိုဆော ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း စာအုပ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး၊ မေးခွန်းများကို ဝိုးတဝါး၊ မပြတ်သားသော ခန့်မှန်းခြေအဖြေများနှင့် ကြိုးစား ဖြေဆိုခဲ့သည်။ ဒိုင်နိုဆောများသည် သူတို့၏နောက်ဆုံးအချိန်ဖြစ်သော ကမ္ဘာဦး ကာလ (နှစ်သန်း ပေါင်း (၅) သန်း ပတ်ဝန်းကျင်ခန့်က)၌ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျင်လည်ကျက်စားခဲ့ပြီး မျိုးကွဲပေါင်း (၄၀)သာရှိခဲ့ရာ၊ “အရှိကိုအရှိအတိုင်း မှတ်တမ်းတင်မှုကို ဖတ်ကြားခြင်း” ၌ အခြေပြုခဲ့ကြသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းတင်မှု များသည် ပြည့်စုံခြင်းမရှိဘဲ လွန်ခဲ့သော အချိန်ကာလအတွင်းတွင် တည်ရှိခဲ့ကြသော ဒိုင်နိုဆောများ၏ အမျိုးအစားအရေအတွက်များကို ခန့်မှန်းခြေဖြင့် အနီးစပ်ဆုံး မှတ်တမ်းတင်ခြင်းကိုသာ ကျွန်ုပ်တို့ ဖွင့်ပြပေးနိုင်ကြောင်း စာရေးဆရာများ ရေးသားခဲ့သည်။ စစ်မှန်သော မေးခွန်းသည် အကယ်၍ သင်သည် မပြည့်စုံသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း မှတ်တမ်းတင်မှုကို ကြည့်မယ်ဆိုလျှင် မည်သို့သော နည်းလမ်းနှင့် သေချာ မှုရှိကြောင်းသိရှိနိုင် လိမ့်မည်နည်း။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း အနည်းစု ပျောက်ဆုံးနေ ပါသလား (သို့မဟုတ်) များပြားလှသော အရေအ တွက်ရှိ နေပါသလား။ စာရေး ဆရာများက “ ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်း မည်မျှပင်ဆိုးရွားနေပါသလဲဆိုတာ ကျွန်တော်တို့မသိရှိပါ။ ကျွန်တော်တို့ သံသယဖြစ်တာကတော့ ဤအရာသည် အလွန်ပင်ဆိုးဝါးသော အရာပါဘဲ” ဟု ပြောဆိုဝန်ခံခဲ့သည်။

အကယ်၍ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းတင်မှုကို သံသယများ ဖြစ်ခဲ့မည်ဆိုလျှင် မည်သို့သော ပုံစံများဖြင့် အဆုံးသတ်ပြီး၊ ပြတိုက်များ သည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲသောပုံကြမ်းကို သိပ္ပံဆိုင်ရာ၌ မှန်ကန်ကြောင်း မည်ကဲ့သို့ တန်ဆာဆင်နိုင်မည်နည်း။ တစ်ခုတည်းသောအဖြေသည် အမေရိကန်သဘာဝ သမိုင်းပြတိုက်၏ တတိယအထပ်၌ရှိ ကောင်းမွန်စွာတည်ထောင်ခဲ့သော ယုံကြည် ခြင်းစနစ်ကို အမွမ်းတင်ခြင်း ခံရသူ ဒါဝင်ကို အခြေခံခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

သင်၏အသက်တာကို ပြောင်းလဲလိမ့်မည်

ပြခန်းအပြင်ဘက်၌ရှိသော ဒါဝင်၏ပြခန်းသည် အလွန်ပင် မှန်ဝါးသော လက်ကန်းကြောငြာစာဖြစ်ပြီး၊ လူတစ်ယောက်၏ အမြင်များသည် ကြီးကျယ်မှုပေါ်၌ မလွဲမရှောင်သာသော အာရုံစိုက်ခြင်းများသာဖြစ်ကာ ဂီလာပါဂိုး (စ်) (Galapagos) ကျွန်းများမှလာသော အလွန် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ ရောင်စုံရွှေဝါဖန်သေတ္တာထဲမှ သတ္တဝါကြီး များနှင့် အပင်များကို ခင်းကျင်းပြသ ထားသည်။ ဤအပင်များနှင့် တိရစ္ဆာန်များသည် ဒါဝင်ဗြိတိသျှသင်္ဘောဘီဂဲလ် နှင့် ခရီးရှည်ရွက်လွင့် သော အချိန်ကာလအတွင်း ဂီလာပါဂိုး(စ်)ကျွန်းပေါ်တွင် ခြေစချသော အချိန်တွင် ဒါဝင်သည် အမှန်တကယ်ပင် လေ့လာခဲ့သော ပုံစံ ပင်ဖြစ် ပါသည်။ ဂီလာပါဂိုး(စ်)ကျွန်းများတွင် အသက်ရှင်နေထိုင်ကြပြီး တရွှေ့ရွှေ့ သွားလာနေကြသော လိပ်သတ္တတစ်ခုထဲ၌ ရှိနေကြသည်။ ခရီးသွား ဧည့်သည်များ စောင့်စားနေသကဲ့သို့ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာမှုကို စက်ယန္တရား ကဲ့သို့ သဘာဝရွေးချယ်ခြင်း၏ ဖော်ထုတ်ခြင်းကို ဒါဝင်မည် ကဲ့သို့ မြင်ခဲ့ပါသနည်း။ (သို့) လေ့လာခဲ့ပါသနည်းဆိုသည့်စသည့် အသိပညာကို ရရှိစေပါသည်။ ထိုအရာသည် ဂီလာပါဂိုး(စ်) ကျွန်းပေါ် ၌ဖြစ်ပြီး၊ ဒါဝင်သည် ကျွန်းတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ သွားရောက်သကဲ့သို့ ဖလိုဝါ (Flora) နှင့် ဖာနာ (Faun) ကျွန်းများပေါ်၌ မယုံနိုင်လောက်ပင် စိတ်ထွေပြားခြင်းဖြင့် လေ့လာခဲ့သည်။ အသိပညာတစ်ခု ရရှိလိုက်သည်မှာ ဒါဝင်၏ ဖိနပ်ပေါ်၌ ကျွန်တော်တို့ရုပ်နေကြပြီး၊ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ရှည်စွာဖြင့် နယ်နိမိတ်မျဉ်းရှေ့သို့သွားရောက်ရန် အတွက် စောင့်ဆိုင်း နေသကဲ့သို့ ဘီဂဲလ်၏ သင်္ဘောလှေဦးထပ်ကို ကြည့်နေကြသည်။

ပြခန်းအဝင်အပေါက်၌ ဒါဝင်၏ကြီးမားသောရုပ်ပုံကားချပ်ကြီးသည် အညိုရောင်ကုပ်အင်္ကျီကိုဝတ်ဆင်ထားပြီး၊ သဘောထားပြည့်ဝမှုကို ပုံဖော်နေသော သူ၏ပါးသိုင်းမွေး အဖြူရောင်သည် လာရောက်လည်ပတ်သူများကို ကြိုဆိုနေသည်။ ထင်းနေအောင်ဖော်ပြထားသော ဒါဝင်၏ ပုံတူပန်းချီကားအောက်၌ရှိသော ရွှေရောင်ပေစာများသည် လာရောက် လည်ပတ်သူများ အဘယ့်ကြောင့်လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့ကြောင်းကို အရိတ်အမြတ်ပြောပြနေသော အမူအရာများဖြစ်ကြသည်။

ပျော်ရွှင်ဝမ်းမြောက်စွာဖြင့် အိမ်၌ မှတ်စုစာအုပ်များ၊ မှန်ပြောင်းများသည် လူတွေ၏အကြည့်များကို ရှောင်ရှားနေသည်။ အငြင်းပွားမှု များသည် သူ့ကို ဖျားနာစေကြသည်။ သဘာဝ တရားကို လေ့လာသူ ပါရမီထူးသော ဤသူသည် ဇစ်မြစ်နှင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာသော အတွေးအခေါ်ကို ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုလုံး ထွေးပိုက်ထားခဲ့သည်။ ယနေ့တိုင် ရာစုနှစ် နှစ်စုနောက် မွေးဖွားလာသော ချာ(လ်)ဒါဝင်၏ အမည်နာမကို လူတိုင်းနီးပါးသိကြသည်။ ဒါဝင်မည်သည့်အရာကို လုပ်ခဲ့ သနည်း။ ဘာကြောင့် ခုအချိန်ထိ ပြဿနာများကို သူလုပ်နေပါသနည်း။

လူများစွာဝင်ဆုံသော တတိယအထပ်သို့ လာရောက်လည်ပတ် သူများသည် ပြည့်လျှံနေသော ပြပွဲခန်းမထဲသို့ လျှောက်လှမ်းကာ အံ့ဩခြင်း၊ လျှို့ဝှက်နက်နဲမှုများ၏ ခံစားချက်တို့သည် တဖြည်းဖြည်းချင်း သွတ်သွင်းခံနေရသည်။

ရိုသေလေးစားအပ်သော စိတ်သဘောသည် လူအများအပေါ်သို့ ပျံ့နှံ့သွားတော့သည်။

ရောင်ခြည်များစွာ ထွက်နေသော အခမ်းအနား၏ ပြင်ဆင်မှုသည် ကိုးကွယ်သောနေရာနှင့် ဆက်နွယ်နေသည်။ ဤပြပွဲသည် လူများ စွာအတွက် နှစ်ပေါင်း (၁၅၀)တိုင်တိုင် အရိုးစွဲနေခဲ့သော လူတစ်ယောက်၏ အတွေးအခေါ်ကို ဆင်ခြင်ဖို့ရန် ဝိညာဉ်ရေးရာ ခရီးလမ်းပင်ဖြစ် ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ဓါတ်လှေကား စောင့်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့ပြီး “ပြတိုက် တစ်ခုလုံးကို လေ့လာမည်ဆိုရင် အချိန် ဘယ်လောက်ကြာလိမ့်မလဲ” ဟု မေးခဲ့သည့် အချိန်တွင် ဤပြပွဲသည် နားလည် လွယ်အောင် ပြုလုပ်ထားသော ပြပွဲဖြစ်သည်။ ချိုသာသော်လည်းဘဲ ထင်ရှားပေါ်လွင်နေသော စိတ်အားထက်သံသောအသံနှင့် “ရှင်အကုန်လုံး ဖတ်မယ် ဆိုရင် မိနစ် (၉၀) နဲ့ ပြီးဆုံးလိမ့်မည်။ နောက်ပြီး ဒီအရာဟာ သင့်ဘဝကို ပြောင်းလဲ သွားစေလိမ့်မည်” ဟု သူမ ပြန်လည် ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူမ၏ အဖြေသည် မည်သို့နည်းနှင့် သူမ၏အသက်တာကို ဒါဝင်၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးသွားခြင်းနှင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းသည် သူမအတွက်ဘယ်လောက်ပင် အရေးကြီးသောအရာဖြစ်သနည်းဆိုတာကို နားလည်လွယ်အောင် ရှင်းပြခဲ့သည်။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ လေ့လာရေးခရီးစဉ်တွင် ရှိကြ သော လူများစွာသည်လည်း ထိုကဲ့သို့တူညီသော ခံစားချက်ရှိလိမ့်မည်ကို ယုံကြည်ပါသည်။

တစ်ခုသော ပထမဦးဆုံးသောပြပွဲသည် ကြီးမားမြင်သာသော မှန်နှင့် ဟောင်းနွမ်းနေသော နီညိုရောင် မှတ်စုစာအုပ်ပါ ပြသထားသည်။ “ချားလ် ဒါဝင်သည် သက်ရှိများကို အနီးကပ်ကြည့်ရှုခဲ့သည်” ကို အနီး၌ရှိသော စာအုပ်သည် လာရောက်လည်ပတ်သောသူများကို ညွှန်ပြပေးနေသည်။ စင်စစ် ဒါဝင်သည် မျိုးရိုးမတူသော အပင်များနှင့် ကျောရိုးမဲ့တရိစ္ဆာန်များကို စုဆောင်းသူဖြစ်ပြီး သူ၏ဘဝအသက်တာ တစ်လျှောက်လုံးတွင် ပေါများပိုလျှံသော မှတ်စုများကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ထိုအရာများနှင့် အစပြုရန် သင့်လျော်သော ကရိယာများသည် သဘာဝ လောကပညာရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ဒါဝင်အသုံးပြု ခဲ့သော အရာများ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအရာများသည် ပြပွဲ၏ စစ်မှန်သော သင်ကြားရေး နည်းပညာကို အာရုံစိုက်ရန်အတွက် ဒေါက်တိုင်များသာ ဖြစ်ကြပါသည်။ တဖန် ဘေးချင်းကပ်လျက်ရှိသော စာသည် အဘယ့်ကြောင့် လာခဲ့ရ သနည်းဟု ဖော်ပြရန်ခက်ခဲသော သဲလွန်စကို ပေးကမ်းနေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ လေ့လာခဲ့သောအရာများသည် ဒါဝင်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကြီးမားအံ့ဩဖွယ်ရာ၊ စိတ်ဝင်စား ဖွယ်ရာ ကောင်းသောအရာ များဖြစ်သည့် ခရင်းကောင်များမှ လိပ်ပြာများ၊ ငှက်ကု လား အုပ်များမှ သစ်ခွများ သည် စူးစမ်းချင်စိတ်ကို နှိုးဆွခဲ့ကြသည်။

ဒါဝင်မဖြေဆိုနိုင်ခဲ့သော မေးခွန်း

အောက်ဖော်ပြပါ အကြံပေးချက်ဖြစ်သော ဤကဗျာဆန်သော မေးခွန်း သုံးခုသည် ဒါဝင်အနှစ်သက်ဆုံး ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲဖြစ် ပေါ်လာသော အဖြေများကို အလွယ်တကူ ဦးဆောင်သွားမည်ဖြစ်သည်။

၁။ မရေမတွက်နိုင်သော အမျိုးအစား၊ အသက်ရှင်လျှက်ရှိသောအရာနှင့် မျိုးတုန်း ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သောအရာများ အဘယ့်ကြောင့် အမြောက်အမြား ရှိနေကြပါသနည်း။

၂။ အချို့သောအရာများသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မသိမသာ ခြားနားနေကြ သည်ကို မည်ကဲ့သို့ရှင်းပြနိုင်မည်နည်း။

၃။ သက်ရှိတစ်ခုစီတိုင်း၌ သူတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အလွန်လှပသေ သပ်စွာဖြင့် သဟဇာတဖြစ်သည်မှာ မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဒါဝင် မဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သော သူ၏ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲဖြစ် ပေါ်လာသည့် အယူအဆကို အခြေခံထားသော “အမျိုးအစား” ဆိုသည့် စကားရပ်ကို ပြတိုက်၌ အသိအမှတ်ပြုထားပြီး ဒါဝင်ကို အရှိအသေ ပေးကြသော သူများကို ကျွန်တော်အံ့ဩမိပါသည်။ ပြပွဲသည် “မရေမတွက်နိုင်သော အမျိုးအစား၊ အသက်ရှင်လျှက်ရှိသော အရာနှင့် မျိုးတုန်း ပျောက်ကွယ်သွားသောအရာ” တို့ကို ညွှန်းဆိုနေပါသော်လည်း ဒါဝင် သော်လည်းကောင်း၊ ခေတ်ပြိုင်ဇီဝညာရှင်များ သော်လည်းကောင်း အများအားဖြင့် “ဤစကားရပ်” ၏ပြုပြင်ထိန်းသိမ်း ထားသော ရှင်းလင်း ပြတ်သားမှုကို ကောင်းမွန်စွာဖြင့် ရောက်ရှိနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ အသက်ရှင်သောအရာတစ်ခုဖြစ်ခြင်းသည် တူညီခြင်း၊ ကွဲပြားခြင်း (သို့) အမျိုးအစားတို့၏ အင်္ဂါရပ်များဖြစ်လာကြသည်။ မည်ကဲ့သို့အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိနိုင်ပါသနည်း။

ထိုအရာသည် “မရေမတွက်နိုင်သော အမျိုးစုံလင်မှု” ၏ အသက်ရှင်ခြင်းပုံစံကို အကောင်းဆုံးညွှန်းဆိုခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ သို့ သော်လည်း ထိုအပြင် “တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အနည်းငယ် ခြားနားမှု” မရှိပါဘူး လား။ ထိုသို့ဆိုလိုခြင်းသည် ဆံပင်နီသော သူများသည် ဆံပင်နက်သော လူဖြူအမျိုးသမီးများနှင့် ရွှေရောင် ဆံပင်ပျော့ရှိသူများနှင့် ခြားနားသော အမျိုးအစားများဖြစ်ကြသည်ဟူသော ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသလား။ ကျွန်တော်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော ၅” နှင့် ၅၃. ၅ အကြား ကီလိုချိန်ရှိသော အမျိုးအစားကို ပိုင်ဆိုင်ထားသော ယောကျ်ားလျာများသည် ၅၀ပေါင် ကျော်ရှိသောလူများနှင့် အမျိုးအစားခြားနားမှုရှိပါသလား။ “မသိမသာ လေးသာ ခြားနားမှု” ဖြစ်သည်ဟူသော ဆိုလိုခြင်းသည် မည်သည်ကို ဆိုလိုခြင်းနှင့် မသိမသာလေးခြားနားမှုသည် အမျိုးအစားခွဲခြားတည်ရှိမှု၌ မည် သည့် အချိန်တွင် အဆုံးသတ်မည်နည်း။

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသောပြပွဲမေးခွန်းများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ အတွေးအခေါ်ပေါ်တွင် စကားပလင်ခံထားပြီး၊ ခြားနားမှု ကြီးထွားသွားအောင် ပေါင်းထည့်ထားကာ အချိန်ကုန်လွန်သွားလျှင် မသိမသာ လေးသာခြားနားလိမ့်မည်။ အချိန်တန်လျှင် လူ၏အထဲသို့ သေးငယ်သော ပိုးမွှားများသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှု အတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ထားသည်။ ဤမေးခွန်းများသည် အသက်ရှင်လျှက်ရှိသော အရာများကို သူတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ရန် ပြည့်စုံစွာ ဒီဇိုင်း ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရား၏မတည်ရှိမှုနှင့် ဖြစ်ပျက်ခြင်းတို့သည် ကြိုတင်ကောက်ချက်ချထားသောအရာပင်ဖြစ်သည်။ သူတို့၏ အဆုံးသတ်ဦးဆောင်ခြင်းသည်လည်း သက်ရှိသတ္တဝါ အားလုံးသည်တူညီသည့် မျိုးရိုးများရှိကြပြီး၊ အသက်ရှင်လျက်ရှိသောအရာများ၏အကြားတွင်ရှိသော ခြားနားမှုများသည် ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားထံမှ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ သဘာဝတရား၏ ရွေးချယ်မှုမှ ဆင်းသက်လာခြင်း ဖြစ်ကြသည်။

အသက်ရှင်လျက်ရှိသော အရေအတွက်၊ အမျိုးကွဲခြင်းနှင့် အလိုက်သင့်နေထိုင်တတ်ခြင်းစသည့်မေးခွန်းများသည် ဒါဝင် (သို့) ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို လက်ခံသောသူ၏ နောက်လိုက်များ၏ အဖြေမ ဟုတ်ကြောင်းကို ပြပွဲကြည့် ဧည့်သည်များ နားလည်ကြပါသလား။ သူသည် သူ၏ ခေါင်းစဉ်ထဲ၌ ဝေါဟာရကို အသုံးပြုခဲ့စဉ် ၁၈၅၉ခုနှစ်၌ ပထမဦးဆုံးထုတ်ဝေသော “သဘာဝ တရားရွေးချယ်မှု၏ ရည်ရွယ်ချက် များအားဖြင့် ဖော်ပြအမျိုးအစားပေါ်၌” ဆိုသည့် စာအုပ်ထဲ၌ရှိသော “အမျိုးအစားများ” ဆိုသည့် စကားလုံးကို ဒါဝင် မည်သည့်အခါမှ အဓိပ္ပါယ်မဖွင့်ဆိုခဲ့ပါ။ အခြေခံကျသောမေးခွန်းကို ဒါဝင်ကြိုးစားပြီး ဖြေဆိုခဲ့သည်မှာ အမျိုးအစားများ မည်သို့ဖြစ်လာသနည်း။ သို့သော် အလွန်ပင်အရေးကြီးသော စကားလုံး “အမျိုးအစား” ကို မည်သည့်အခါမှ အဓိပ္ပါယ်မဖွင့်ဆိုခဲ့ပေ။

သဘာဝတရားကို လေ့လာသော ပညာရှင်များသည် ဝိုးတဝါးဝါးသာသိပါသည်

ဤအရာတစ်ခုတည်းမဟုတ်ပါ။ ဒါဝင်သည် အမှန်တကယ်ပင် စကားရပ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းကို ရှောင်ရှားခဲ့ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ထိုအရာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောမတူမှုသည် ပျံ့နှံ့သွားသော ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် “ဖော်ပြ” ကို ဖော်ပြခြင်းနှင့် စတင်ခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်တို့အနေရာ၌ အမျိုးအစားစကားရပ်ကို အမျိုးမျိုးသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များနှင့် မေးနေခဲ့သော အမျိုးအစားဟူသောစကားရပ်ကို ဆွေးနွေးဖို့ရန် အကြောင်းရင်းများလိုလိမ့်မည်လား။ မည်သည့်အဓိပ္ပါယ်နှင့် ဖွင့်ဆိုချက်များသည် သဘာဝတရားကို လေ့လာသောပညာရှင်များကို ကျေနပ်မှု မပေးနိုင်သည့်အပြင်၊ “အမျိုးအစား” ဆိုသည့် စကားကို သူပြောဆိုသည့်အချိန်၌ သူမည်သည် ကိုဆိုလိုသည်ကို သဘာဝတရားကို လေ့လာသောပညာရှင်များသည်လည်း ဝိုးတဝါးဝါးသာသိခဲ့ကြပါသည်။

နောက်ပိုင်းများပြားစွာထုတ်ဝေထားသော “ဖော်ပြ” စာအုပ်၌ ဒါဝင်သည် အမျိုးအစားဆိုသည့် စကားရပ်ကို သိသာမြင်သာစွာ ပျောက်ဆုံးနေသည့် စကားရပ်ထဲ၌ ခက်ဆစ် အဘိဓာန်ကို ထောက်ပံ့ဖော်ပြပေး ထားခဲ့သည်။ ဒါဝင်သည် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို “မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ရှိသည့် သဘာဝတရားကို လေ့လာသော ပညာရှင်၏ အယူအဆနှင့် ကျယ်ပြန့်သော အတွေ့အကြုံသည် သူ၏ နောက်ကိုလိုက်ရန် တခုတည်းကို လမ်းပြ ရှေ့ဆောင်ဖြစ်ပုံရပါသည်” ဟူသော ပြဿနာပေါ်၌ အစပြု၍ရှောင် ထွက်ခဲ့သည်။

အမျိုးအစားဆိုသည့်စကားရပ်ကို ၁၉၅၉ခုနှစ်တွင် ဒါဝင်သည် အဓိပ္ပါယ် မဖွင့်ဆိုနိုင်သည်သာမက ထိုအရာကို ယနေ့တိုင်အောင် အဓိပ္ပါယ်မဖွင့်ဆိုခဲ့ဘဲ နှစ်ပေါင်း (၁၅၀) တိုင်တိုင် ကျန်ရစ်နေသည်။ ပညာကိုသင်ပေးသောသူ များသည် ကျောင်းသားများကို “အမျိုးအစား” ဆိုသည့် စကားလုံးအတွက် ပေါ့ပျက်ပျက်နှင့် လက်တွေ့မကျသော အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုခြင်းများကိုသာ သင်ကြားပေးနေကြသည်။ သို့သော်လည်းသင်သည် သိပ္ပံဆိုင်ရာဘာသာရပ်စာပေကို စစ်ဆေးကြည့်သော အခါတွင် ဤဝေါဟာရ၏ သော့ချက်၌ အများသဘော မတူမှုကို သင်တွေ့ရ လိမ့်မည်။

“ဇီဝဗေဒနှင့်ဆိုင်သော အမျိုးအစားများသည်မည်သည့်အရာနည်း။ ပထမဦးဆုံး ဤအရာကိုဖျက်ခနဲကြည့်လိုက်သည့်အချိန်တွင် အဖြေပေးဖို့ရန် လွယ်ကူသော မေးခွန်းအဖြစ် ထင်ရပါသည်။ ခေတ်လူသားများသည် “အမျိုးအစား” (ခွေး) ဖြစ်ပြီး၊ (ခွေး)နှင့်လည်း အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်သည်။ အမျိုးအစားများသည် လွယ်ကူစွာခွဲခြား

သိမြင်နိုင်သည်။ “အမျိုးအစားကို ကျွန်တော်တို့သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ စာပေကို ကြည့်လိုက်သည့်အခါ သဘာဝ၏အမျိုးအစားသည် ရှင်းလင်းမှုအနည်းဆုံးဖြစ်လာ သည်။ ဇီဝဗေဒ ပညာရှင်များသည် “အမျိုး အစား” ဆိုသည့် ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ဆိုလိုချက်ကို တစ်ဒါဇင်လောက် အနက်ဖွင့်ဆိုကြသည်။ ကာလီ ရိုက် (Claridge)၊ ဒါဝါ (Dawah)၊ ဝိလ်ဆန် (Wilson 1977) စသည့် ဤအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များသည် “အမျိုးအစား၏ အဆွယ်အပွားစာရင်းမဟုတ်ဘဲ၊ လက်ရှိအခြေအနေ၌ ဇီဝဗေဒနှင့်ဆိုင်သော စာပေတွင် အရေးပါသော အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များဖြစ်ကြပါသည်။

ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှုကြီးသည် ဒိုင်နိုမိုက်စွမ်းအားကဲ့သို့ သဘာဝတရားရေးချယ်မှု၏ဆိုလိုခြင်းအားဖြင့် အသက်ရှင်လျက်ရှိသော အရာများသည် အချိန်ကြာမြင့် စွာသော ကာလတစ်ခုကျော်တိုင် အလွန်သေးငယ်သော ခြေလှမ်းများဖြင့် ပြောင်းလဲလာလိမ့်မည်။ အမျိုးသား သိပ္ပံတက္ကသိုလ်ဖြစ်သည့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲမှုကို “မျိုးဆက်များ၏ လမ်း ကြောင်းပေါ်သို့ ထူးခြားသောသက်ရှိများ၏ အဖွဲ့အစည်းများသည် မျိုးရိုး လိုက်သောအရာထဲ၌ ပြောင်းလဲလာကြသည်” ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ဆိုခဲ့သည်။ ဆက်လက်ပြောင်းလဲပြီး ဖြစ်ပွားလာသည့် ထင်မြင်ချက်သည်လာမည့် မျိုးဆက်များဖြင့် အမျိုးအစားအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းထဲရှိ နယ်နိမိတ် အုတ်မြစ်ချမှုကို ခတ်ခဲအောင်ပြု လုပ်ကြသည်။ ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းပ ညာရှင်များသည် တရိစ္ဆာန်များနှင့် အပင်များတို့၏ ကျောက်ဖြစ်ရုပ် ကြွင်းများအားဖြင့် အသက်၏သမိုင်းကို ခြေရာခံခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် သူတို့၏ ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်း နမူနာများ၏ အမျိုးအစား အုပ်စုခွဲခြားကို မကြာခဏ ချိုးဖောက်ခြင်းနှင့် အသစ်ပြုပြင်ကြသည်။ ဥပမာ- ခြားနား သော ဧရာမအမျိုး အစားများ ရှိကြပါသည်။ ကလီဖိုးနီးယား လူပုသည် (၄ပေမှ ၆ပေအမြင့်ဖြင့် ဧရာမလူပု)၊ အင်ပါဟာ (အလွန်ကြီး မားပြီး ၁၇ပေမြင့်သည်။)၊ ကိုလန်ဘီယာ (ဆင်ထက် ကိုယ်ခန္ဓာကြီးမားပြီး ၁၄ပေ မြင့်သည်)၊ ဝူးလေး (Woolly) (ဆံပင်ရှည်ပြီး ဆင်ထက်သေးသည်) စသည်တို့သည် မျိုးဆက်တစ်ခုမှတစ်ခုသို့ ပြောင်းလဲလာသကဲ့သို့ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲလာသော အချိန်နယ်နိမိတ်ဆီသို့ တဦးနှင့် တစ်ဦးဆီသို့ ပြောင်းလဲလာကြသည်။ သူတို့၏ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာသော အချိန်နယ်နိမိတ်ပေါ်တွင် ပြောင်းလဲလာမှုကို ဆွေးနွေးစရာ များစွာမ ရှိပေ။ ဤအရာသည် နယ်နိမိတ် “အမျိုးအစားဆုံးဖြတ်ချက်၌ ကျောက် ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း ပညာရှင်များအားဖြင့် ခက်ခဲစွာ တွေ့ကြုံရသော ဥပမာ တစ်ခုသာ ဖြစ်ပါသည်။ “အမျိုးအစား” ဆိုသည့် အရာသည် မည်သည့် နေရာမှ အစပြုခဲ့သနည်းဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းနှင့် ငြင်းခုံမှုများသည် မည်သည့်အခါမှ အဆုံးသတ်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအရာသည် အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေသောအရာ ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဤအရာသည် ဒါဝင် ဇီဝဗေဒသို့ ကူးပြောင်းခဲ့သည့် ပြဿနာ ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍အမျိုးအစားသည် ထပ်ခါတလဲလဲ အဆက်မ ပြတ်ပြောင်းလဲခြင်းထဲ၌ ဖြစ်နေလျှင် အသစ်သော အမျိုးအစား ဖြစ်တည်မှုသည် မည်သည့်အရာနည်း။ ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထူးခြား ခြင်းသည် အမျိုးအစား တစ်ခါ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး မျိုးဆက်များ စွာဖြစ်ပွားသွားပြီးနောက် ပြန်၍ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့လျှင် ဆင့်ကဲဆင် ကဲပြောင်းလဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော စည်းမျဉ်းစနစ်သည် ရှုတ်ထွေးမှုပင်ဖြစ် ပါသည်။ စတန့်ဖို့(ဒ်) ဒဿနိကဗေဒ စွယ်စုံကျမ်း၏ အစီအရင် ခံတင် ပြချက်သည်---

“ဇီဝဗေဒပညာရှင်များသည် ဇီဝဗေဒနှင့်ဆိုင်သော ထူးခြားသော ဂုဏ်သတ္တိများ အရာအားလုံးထဲ၌ ပေါ်ပေါက်ခြင်းနှင့် အမျိုးအစား၏ အင်္ဂါအစိတ် အပိုင်းများ တစ်ခုတည်းသာ ရှာဖွေခြင်းတွင် ခက်ခဲကြမ်း တမ်းသော အချိန်များ ရှိခဲ့ကြသည်။ အားလုံးသောအရာသည် မရှိမဖြစ်လို အပ်သောအရာမဟုတ်ဘဲ အမျိုးအစားထဲ၌ ဇီဝဗေဒ နှင့်ဆိုင်သော ထူးခြား သောဂုဏ်သတ္တိများကမ္ဘာ တလွှားသို့ ပျံ့နှံ့ခြင်းသည် နူးညံ့သောအ ရာပင်ဖြစ်သည်” ဟု တင်ပြခဲ့သည်။

အသက်ရှင်လျက်ရှိသော သတ္တဝါများ၏ ကြီးကျယ်သော မျိုးကွဲမှုသည် မည်ကဲ့သို့ ရှိပါသနည်း။ ဤအရာသည် သဘာဝတရား၏ ရွေးချယ်မှုမှ ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့ပါသလား (သို့) ထိုအရာသည် မျိုးရိုးဗီဇနှင့်ဆိုင်သော သင်္ကေတ၌ရှိသော သတင်းအချက်များမှ လာခဲ့ပါသလား။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် မွေးမြူရေးခွေး အကောင် (၄၀၀)ကျော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိကြသည်။ ထိုခွေးများသည် ကျွန်ုပ်တို့ဆီသို့ ခြားနားသော အရပ်အမောင်း၊ အလေးချိန်၊ ထက်မြက်မှု စသည့် ပုံသဏ္ဍာန်များ စွာနှင့် လာကြသည်။ ခြားနားမှုများသည် ကွာခြားမှု များရှိနိုင်ပါသည်။ မျက်စိပြုံး၊ အမွေးချောပြီးအလွန်သေးငယ်သည့် ခွေး (Chihuahua)သည် မြေပြင်အထက်တွင် လက်မအနည်းငယ်သာရပ်နိုင် သောအချိန်တွင်၊ အိုင်းရစ်ပုံပုလွေ လိုက်ခွေးသည် ကြမ်းတမ်းစွာပင် ၃ပေ အမြင့်ထိ ရပ်နေနိုင်သည်။

သာမန်ဟု ဆိုသည့်အရာသည် အဘယ်အရာနည်း။ သက်ရှိများ၌ ထူးခြားသော အရာဆိုသည်မှာ မည်သည့်အရာနည်း ဟူသောမေးခွန်းများကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာသော အခါ၌ ပေါ်ထွက်လာလိမ့် မည်ဖြစ်သည်။ မျိုးမတူသော တရိစ္ဆာန်များကို မည်သို့မျိုးစပ်သနည်းဟု ဆိုသည်ထက် ယခုအချိန်တွင် သူတို့တွေကို ဘယ်လိုနည်းအားဖြင့် မွေးမြူခဲ့ကြသနည်းဟူသော မေးခွန်းထုတ်ဖို့ရန် မလိုအပ်တော့ပေ။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကိုလက်ခံသော ပညာရှင်များသည် သာမန်အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်ဖြစ်သော “အမျိုးအစား” အတွက် သဘောမတူမှုသည် အံ့ဩစရာပင်မဟုတ်ပါ။

အဖိုးတန်သော အထောက်အထားအနည်းငယ်

ဒါဝင်၏ပြခန်းရှိ ကူညီထောက်ပံ့ပေးသောအချက်တစ်ခုကို မပြသထားသောအရာသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်း၌ အဖိုးတန်သော အထောက်အထား အနည်းငယ်ကို ထောက်ပံ့၊ ဂုဏ်ပြုပေးသော လူသားပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း ပြတိုက်များသည် တူညီသော အမျိုးအစားမျိုးစုံကို ပြသခြင်း အားဖြင့် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်းကို မကြာခဏသက်သေပြရန် ကြိုးပမ်းကြသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်အတွက် ကျွန်တော်သည် သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင်အောက်၌ နေထိုင်ကြသော မျိုးတုန်း ပျောက်ကွယ် သွားသော သတ္တဝါများ၏ ခြားနားသောအရွယ်အစားနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်များတို့၏ပြသမှုသည် အံ့ဩဖွယ်ရာသက်သေဖြစ် ခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျွန်တော် လေ့လာခဲ့သော အရာသည် အမျိုးစုံသောသုံးခန်းဆက် ပြဇာတ်ကဲ့သို့သာဖြစ်ပြီး၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းမဟုတ်ပါ။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းအတွက် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း မှတ်တမ်းတင်မှု၌ သက်သေအထောက်များရရှိပြီး၊ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများသည် အမျိုးအစားတစ်ခုမှ အခြားတစ်ခုသို့ ပြောင်းလဲသွားသော အမှတ်အသားများ ပါရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းတင်မှု၌ ချို့ယွင်းချက်များရှိသည်ကို ဒါဝင်သိပါသည်။ သို့သော်လည်း အချိန်တန်လျှင် အသစ်သောရှာဖွေလေ့လာမှုများသည် ခြားနား ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ပြီး၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းပုံသဏ္ဍာန်ကို တည်ထောင်ဖို့ရန် မျှော်လင့်နေခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် ဒါဝင်ယုံကြည်ခဲ့သောအရာဖြစ်ပြီး၊

ကြာမြင့်သော အချိန်ကိုဖြတ်ကျော်ကာ ဖြည်းဖြည်းချင်းအခိုက်အ တန့်ပြောင်းလဲခြင်းမှ ခေတ်လူသားထဲသို့ ဘက်တီရီးယား ပိုးအဖြစ်ပြောင်း လဲလာကြသည်။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်း မှတ်တမ်းတင်မှုသည် ဤခိုင်ခိုင်မာ မာတင်ပြသည့်အဆိုကို ထောက်ခံမှုမရှိသည့် အထောက်အထားကို ပေးပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်၏ ကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်း ပညာရှင်၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲ မှုကို လက်ခံသော ဇီဝညာရှင်ဖြစ်သူ နာမည်ကျော်ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ၏ ခုခံကာ ကွယ်သူ စတီဖန် ဂျေဂေါ့လ် (Stephen Jay Gould) ဝန်ခံသည်မှာ-

“ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းမှတ်တမ်းတင်မှု၌ အလွန်ပင်ရှားပါးသော ပြောင်းလဲခြင်းပုံစံများသည် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းပညာ၏ ကုန်သွယ်ရေး လျှို့ဝှက်ချက် ကဲ့သို့ ဆက်လက် တည်ရှိနေသည်။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်း လဲလာသော အပင်များသည် ကျွန်တော်တို့၏ ကျောင်းသုံးစာအုပ်များအ ဆုံး၌ရှိသော အချက်အလက်များနှင့် သူတို့၏ အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစုံ ရာဖြစ်ပြီး၊ ကျန်သည့်အပိုင်းအခြားသည် ကောက်ချက်ချခြင်းအဖြစ် မွန်းမံခြယ်လှယ်မှု ကိုပေးပါသည်။ သို့သော်ငြားလည်း လက်တွေ့ကျသော အရာဖြစ်ပြီး၊ ဗကျောက်ဖြစ် ရုပ်ကြွင်းများ၏ အထောက်အထားများ ကြောင့်မဟုတ်ကြပါ” ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်၏ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းသည် အလွန်မှန်ကန်သော သက်သေအထောက်အထားပြနိုင်ရန်အတွက် ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းသည် ချိုးဖောက်သောလျှောက်လွှဲ ချက်ကိုပေးသော မှတ်တမ်းထုတ်သင့်ပါသည်။ သူတို့ မလုပ်ခဲ့ပါ။ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများ မြုပ်နှံနေသည်ကို တစ်စုံတစ်ယောက် လေ့လာလျှင် ရိုးရှင်းသော အသက်၏ ပုံသဏ္ဍာန် သည် အစိတ်အပိုင်းမြောက် မြားစွာပါဝင်သော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲ လာခဲ့သော အထောက်အထားများမရှိပါ။ အမှန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့မြင် တွေ့ရသည့်အရာသည် ဆန့်ကျင် ဘက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော ဒေါက်တာ ဂျွန်မောရစ်(စ်) (John Morris)သည် ဖန်ဆင်းခြင်းအကြောင်းကို စာတမ်းပြုစုရန်အတွက် ရှင်းလင်း ချက်များကို ထုတ်ခဲ့သည်မှာ-

“ပင်လယ်ကြမ်းပြင်အောက်၌ရှိသော ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများ (ရှေး လွန်လေပြီးသောကာလမှ)သည် မျက်မှောက်ကာလအတွင်း၌ရှိသော အစိတ်အပိုင်းများစွာ ပါဝင်သော တရိစ္ဆာန်များ၏ အရည်အသွေးတူ ပစ္စည်းများကဲ့သို့ အခြေခံအားဖြင့် တူညီကြသည်။ သင်အမှန်တကယ် တွေ့မြင်ရသောအရာသည် အလွှာထဲ၌ ကျောက်ဖြစ်ရုပ်ကြွင်းများ ရုတ်တရက် မြုပ်နှံခြင်းကိုခံရပြီး အောက်ဆုံး အဆင့်များ၌ ဘိုးဘွားများနှင့်အတူ အလိုက်သင့်နေထိုင်တတ်မှု နည်းပါးသော ပုံစံဖြစ်ကာ အချိန်ကျစွာ သူတို့သည် ရှေ့ရောက် နေခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှသင်္ဘော ဘီဂဲလ်ပေါ်၌ ဒါဝင်သည် ခရီးရှည် ရွက်လွှင့်ခဲ့ပြီး နောက် ၁၈၃၇ခုနှစ်၌ ရစ်ချက်အိုဝင် (Richard Owen)ကို ဂါလာပါဂိုး (Galapago) ကျွန်းများ ပေါ်တွင် သူစုဆောင်းခဲ့သော နမူနာအချို့ကို သက်သေပြရန် မေးခဲ့သည်။ အိုဝင်သည် အပြင်ဘက်၌ရှိ စကြာဝဠာကိုဖန်ဆင်းသော အသိပညာကို ယုံကြည် သော ဗြိတိသျှ ခန္ဓာဗေဒ လေ့လာရေးကို ဦးဆောင် နေသောသူတစ်ယောက်ဖြစ် ပါသည်။ အမျိုးအစားခွဲစနစ်ပညာရှင်ဖြစ်သော သူသည် ဆူရန် တွားသွားသတ္တဝါ များ၏ အစီအစဉ်ခွဲ (သို့) မျိုးနွယ်စုများကွဲပြားခြားနားခြင်းကဲ့သို့သော၊ ၁၉၄၂ခုနှစ်၌ သူသက်သေအထောက်အထားပြခဲ့သည့်အရာဖြစ်သော “ဒိုင် နိုဆော” အမည်ကို ပေးခဲ့သောကြောင့် ကျော်ကြားခဲ့ သည်။

အိုင်ဝင်သည် ကျောရိုးရှိသတ္တဝါများ၏ တည်ဆောက်ပုံအစီစဉ်အကြောင်းကို ရေးသားဖော်ပြခဲ့သော“မျိုးတူလေ့လာသောပညာ” ကို မိတ်ဆက် ခဲ့သည်။ ဤသာမန် တည်ဆောက် ပုံများကို နမူနာ (Archetype)ဟုခေါ်ခဲ့သည်။ ဤနမူနာများသည် ထိုအရာများ ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်းအားလုံးကို ကြိုသိသော ဘုရားသခင်၏ ဉာဏ်တော်အား ဖြင့် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခဲ့သောအရာများဖြစ်ကြောင်းကို သူယုံကြည်ခဲ့သည်။ မည်သည့်အကွာအဝေးမဆို တိကျမှန်ကန်သောကန့်သတ်ချက်များအတွင်း၌သာ အမျိုးအစားများ ပြောင်းလဲ လာလိမ့်မည်ကို ကြေငြာပြီး၊ အမျိုးအစားတစ်ခုစီတိုင်း၌ သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်စည်းလုံးသည့် စွမ်းအင်များရှိကြ ကြောင်းကိုသူသည် အလွန်ရိုးရှင်းစွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ အိုင်ဝင်သည် အမျိုးအစားတစ်ခုမှတစ်ခုလာသော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပြောင်းလဲခြင်းကို ယုံကြည်မှုမရှိဘဲ၊ ဤအကြောင်းအရာကို ဒါဝင်နှင့်အတူ အလေးအနက် ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူသည် “ဘုရားသခင်၏ဉာဏ်တော်” သည် စည်းလုံးသည့် စွမ်းအားကဲ့သို့ ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့ပြီး ဒါဝင်ဆန့်ကျင်အဆိုပြုခဲ့သော တစ်ခုနှင့်တစ်ခုရော နှော၍ အသွင်ပြောင်း ခြင်း၏ အမျိုးအစား (ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းအတွက် တခြားအ ခေါ်အဝေါ်)ကို သတိပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၈၅၉ ခုနှစ်တွင် ဒါဝင် သည် ဇစ်မြစ်နှင့်အတူ လူထုဆီသို့ သွားခဲ့သော အချိန်မှစ၍ သူသည် ဒါဝင်၏ အင်အားကြီးမားဆုံးသော ရန်ဘက်တစ်ယောက်ဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။

မျိုးရိုးတူလေ့လာခြင်းသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ သက်သေအထောက်အထားများဖြစ်သော အရိုးစုများ၊ တရိစ္ဆာန်၊ အပင်တို့၏အင်္ဂါနှင့် သွေးကြောနှင့်ဆိုင်သော စနစ်များကဲ့သို့သော အရာများသည် လက်ရှိအခြေအနေတွင် အမျိုးအစားများခြားနားခြင်း၏ သာမန်ပုံပန်းသဏ္ဍာန်များဖြစ်ကြပါသလား။ အကယ်၍ဖြစ်ကြလျှင် လူများ၏အသုံး အဆောင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြသော စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ ကားများနှင့် ဆယ်ရှစ်ဘီးပါကားကြီးများထဲ၌လည်း ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်း လဲခြင်း၏ အထောက်အထား များဖြစ်ကြမည် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ ပင်ဖြစ်စေ ကာမူ ထိုညွှန်ပြသည့်အချက်၌ ကားဘီးသည် ထုတ်ကုန်၏ ဒီဇိုင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ပြုလုပ်ရန်ခက်ခဲသည့် အထက်ဖော်ပြပါ ကားဘီး၏ ဖြစ်စဉ် သည် မသိမသာလေးသာခြားနားခြင်းကို တွေ့ဆုံနိုင်ရန်အတွက် သူတို့ကို ထုတ်လုပ်သော ဒီဇိုင်းနာများက ပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သည်။ ဒီဇိုင်းနာ ကောင်းတစ်ယောက်သည် သူ၏ဒီဇိုင်း ရည်ရွယ်ချက်ကို ပြီးပြည့်စုံဖို့ရန် ရိုးရှင်းသော တည်ဆောက်မှုများကို အဖန်များစွာ အကျိုးရှိရှိအသုံးချ လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးရိုးတူလေ့လာလာခြင်းသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်း လဲခြင်းအတွက် အထောက်အထားမဟုတ်ဘဲ ဒီဇိုင်းသာဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝင်၏ ပြပွဲသည် အဖြစ်မှန်ယူဆချက်ပေါ်တွင် စကားပလင်ခံ ခြင်းမျှ သာဖြစ်ပြီး၊ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းကို သက်သေပြရန် သိပ္ပံဆိုင်ရာ အထောက်အထား များဖြစ်ကြသည်။ ထိုအရာသည် နိမ့်ချခြင်း နှင့် သိမ်မွေ့ခြင်းတို့၏ ပါရမီရှင်ဖြစ်သော ဒါဝင်သည် ကမ္ဘာကြီးကို မသိနားမလည်မှုမှ ကယ်တင် လိုက်ခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ပြပွဲသည် ပြသနေသည်။ သူသည် အောင်ပွဲခံရသူဖြစ် ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အသက်ရှင်သောအရာအားလုံးသည် သေခြင်း၏ ရှည်လျားသောကာလ ၏လက်ရာအဖြစ်သိကြသော သဘာဝတရား၏ ရွေးချယ်ခြင်းမှ ဖြစ်လာ သည့် အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှုကို သူသည်ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဤသတင်း သည် ကျော်ကြားသွားပြီး၊ ရိုးသားသော ဒါဝင်သည် ကမ္ဘာကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရား နှင့် ဝေးကွာအောင်ပြုလုပ်သော လမ်းတစ်လမ်းကို သူရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

ဒါဝင်၏ အယူအဆသည် အမျိုးအစားများ၏ အရွယ်အစားများအရ တစ်ခုစီတိုင်းကို ပြုလုပ်ခဲ့သော (ကမ္ဘာဦး ၂:၂၄) ဖန်ဆင်းရှင် ဘုရားကို စိတ်ကူးထဲ၊ အတွေးထဲမှ ထုတ်ပစ်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဘုရား သခင်သည် မလိုအပ်ဘဲ အစားထိုးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဝေးကွာလှသောနေရာများမှ ဤကြီးကျယ်ခန်းနားသော ဖျော်ဖြေတင်ဆက်

မူသို့ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည့် မြောက်မြားစွာသော ပြပွဲလေ့လာသူများ ၏မျက်နှာများကို ကြည့်သောအခါ မြောက်မြားစွာသော ပြဿနာများ နှင့်ပြည့်နေသော ဒါဝင်၏ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ အယူအဆကို စဉ်းစားချင့်ချိန် သော သူများ ဘယ်နှစ်ဦးရှိလိမ့်မည်ကို အံ့ဩမိပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော မေးခွန်း ၃ခုသည် ဒါဝင်၏အဆိုပြု ချက်အားဖြင့် ဤပြပွဲမဖြေဆိုနိုင်မှုကို တင်ဆက်ထား ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် ပြင်ဆင်ထားသော ပြပွဲသို့ ရောက်ရှိလာပြီး၊ ထုထည်ကြီးမားသော ပြဿနာများကိုသိရှိကာ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်း၏ အယူအဆသည် ကျွန်ုပ်ကို ပတ်ချာလည်ဝိုင်းနေသည်။ ပြပွဲစီစဉ်သူများသည် ကြီးထွားလာမတက် ကန့်ကွက်ဆန့် ကျင်ခြင်း၏ သံစုံကို ဒါဝင်ထံသို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြုလုပ်ကြလိမ့်မည်ကို မြင်ချင်စိတ် အလွန်ပြင်းပြခဲ့ပါ သည်။ သို့သော်သူတို့ မလုပ်ခဲ့ပါ။ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းသည် ထိုမေးခွန်း (၃)ခုကို မဖြေဆိုနိုင်ခဲ့ပါ။ ရစ်ချက်အိုဝင် (Richard Owen) သည် သူ၏အဆုံးသတ်ပြင်ဆင်ချက်၌ “အထောက်အထားများကို ညွှန် ပြခြင်းသည် ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရား၏ ဉာဏ်တော်၊ ဉာဏ်ရည်ထက်မြတ်မှု ပင်ဖြစ်ပါသည် ဟု အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။

ဘုရားသခင်နှင့် သမ္မာကျမ်းစာကို ငြင်းပယ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်သည် ပြပွဲမှ ထွက်ခွါဖို့ရန် ပြင်ဆင်သောအချိန်တွင် ဒါဝင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားသော ကွဲပြားသော လက်ရေးမူများနှင့်အတူ ညှို့ ယူခြင်းကို ခံရသည်။ ပြပွဲ၏အလယ်၌ အထင်ကြီးလောက်သော ပြဿနာသည် အင်္ဂလန်၌ ဒါဝင် ပညာသင်ယူခဲ့သော အိမ်ကို (Down Howe) ပုံတူကူးထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအရာသည် ၁၈၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၈၈၂ခုအချိန်အတွင်းတွင် ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပြီး ဒါဝင်သည် သူ၏သုတေသ နလုပ်ငန်းကြီးထွားလာကာ စမ်းသက်ချက်များကို စီမံခန့်ခွဲခဲ့ပြီး၊ “ဖော်မြစ်” စာအုပ်ကိုထုတ်ဝေခြင်း၏ အကျိုးဆက်များအပါအဝင် စာအုပ် မြောက်မြား စွာကို ရေးသားခဲ့သည်။

ရှေးဟောင်းလူ့အသုံးအဆောင်များကဲ့သို့သော အလောင်းကိုခွဲ စိတ်လေ့လာသောအသုံးအဆောင်၊ ထူထဲလှသော မျက်မှန်၊ အဝေး ကြည့်မှန်ပြောင်းနှင့် အခြားသော သိပ္ပံဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို အစီအစဉ်တကျသစ်သားခုံပေါ်တွင် ခင်းကျင်းပြသထားသည်။ သူ၏လေ့လာဆည်းပူး ခဲ့ခြင်းများသည် ဒါဝင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ရောင်ပြန်ဟတ် ခြင်းကြောင့် စက်ရုံနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ပေါက်မှုကို ဖြစ်စေပါသည်။ ဒါဝင်သည် စားပွဲပေါ်တွင်ထိုင်လျက် မမှိတ် မသုန်အာရုံမပြတ် လုံးလုံးလျားမအားမ လပ်နှင့် အချိန်နာရီပေါင်းများစွာ စာရေးသားခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်ခံစား မိသည်။ သူသည် ပန်းတိုင်ရှိသော အရှေ့တိုင်းသား အလေ့အကျင့်ရှိ သူဖြစ်ပြီး၊ သူ၏လေ့လာဆည်းပူးခြင်း အလုပ်၌ ချစ်မြတ်နိုးကာ၊ အမျိုးအ စားများကို စုဆောင်းခြင်း (သို့) အပင်များကို စိတ်ရှည်စွာဖြင့် ပြုစု စောင့်ရှောက်သူတစ်ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် သဘာဝတရားကို လေ့လာသော ပညာရှင်ပီပီ အခြေခံကျစွာ အလုပ်ကို သူ၏အသက်တာ တစ်လျှောက်လုံး အနှုံးမပေးခဲ့ဘဲ၊ ငယ်ရွယ်သောအရွယ်မှစ၍ စတင်လုပ် ဆောင်ခဲ့သည်။

ဟောင်းနွမ်းနေပြီဖြစ်သော လက်ရေးမူများ၊ အနားပင်လိပ် နေသော မှတ်စုအဖုံးများနှင့်အတူ ထိုပတ်ဝန်းကျင်လေ့စရိုက်နှင့် ဤကဲ့သို့ ဒါဝင်နေထိုင်ခဲ့ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်ကို ဆွဲဆောင်သော ပြပွဲတစ် ခုဖြစ်ပုံရပါသည်။ သို့သော် လည်း သက်တောင့်သက်သာမဖြစ်သော ခံစားမှုကိုလည်း ခံစားရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ပြပွဲသည် ဘုရားသခင်နှင့် သမ္မာကျမ်းစာအားငြင်းပယ်ခြင်းကိုလည်း ဖော်ပြပေး ထားသည်။

ပြပွဲ၏ပထမအပိုင်းသည် “ဒါဝင်မတိုင်မှီ” ဗြိတိန်၏ လူ့ပတ်ဝန်းကျင် အဖွဲ့အစည်းသဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ “ဖော်မြင်မတိုင်မှီ” လူများယုံကြည် လက်ခံ ပြောဆိုခဲ့ကြသည်မှာ (၁) အမျိုးအစားများသည် မိသားစုအသက် ပင်တွင်ရှိသော သာမန်မျိုးနွယ်စုအားဖြင့် ချိတ်ဆက်ထားခြင်းမဟုတ်ပါ။ (၂) အမျိုးအစားများသည် ဘယ်သောအခါမှ မပြောင်းလဲကြပါ။ (၃) ကမ္ဘာကြီးသည် နှစ်ခြောက် ထောက်လောက်သာ ရှိသည် ထို့ကြောင့် “အမျိုးအစားကို ပြောင်းလဲဖို့ရန်အတွက် အချိန်မရှိခဲ့ပါ”... ထိုအရာ သည် ရှင်းလင်းချက်ကို စိတ်ဝင်စားစေပြီး၊ ဒါဝင်မတိုင်မှီ ဤလက်မ ခံနိုင်ဖွယ်ရာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်၊ မလုပ်နိုင်သော အမျိုးအစားစ ကားရပ်သည် သိပ္ပံဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများကို စကားပလင် ခံခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ အံ့ဩစရာကောင်းသောအရာတစ်ခုမှာ အဘယ့်ကြောင့် ပြပွဲ၌ ဤအရာကို မကြာခဏ အသုံးပြုနေသနည်း။ အမှန်တကယ် ဘာကြောင့် ထိုအရာကို အားလုံး အသုံးပြုနေသနည်း။

ဤပြပွဲတွင် အင်္ဂလန်လူမျိုးများသည်သူတို့၏ ရိုးရှင်းသော ယုံကြည်ခြင်းကိုသမ္မာကျမ်းစာနှင့်ဆိုင်သော ဖန်ဆင်းခြင်း၏ တွက်ချက် မှနှင့် အတွေ့မ ကြုံမရှိ ဗဟုသုတ နည်းသော အခြေအနေ၌ နေထိုင်နေကြောင်း လာရောက်ကြည့်ရှုလည်ပတ်သူများကိုညွှန်ပြနေသည်။ ဉာဏ်ရည် ထက်မြက်၊ စူးစမ်းချင် သောစိတ်ရှိသောသူတို့သည် ထိုကဲ့သို့သော မေးခွန်းများကို မေးခဲ့လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

“မည်သို့အားဖြင့် အမျိုးအစားအသစ်ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသနည်း။ အနည်းငယ်သော သဘာဝတရားကိုလေ့လာသောပညာရှင်ဖြစ်နေ စေကာမူ ဤကဲ့သို့သော မေးခွန်းကို မေးကြသည်။ အများစုသည် ခေတ် စားနေသော အမြင်နှင့် သက်တောင့်သက်သာရှိကြပြီး အမျိုးအစားတစ် ခုစီတိုင်းသည် ဖန်ဆင်းရှင် အားဖြင့် အထူးဖန်ဆင်းခံသောအရာများမှ အကျိုးဆက်ရလဒ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ လူများသည် အလွန်ရိုးရှင်း စွာမြင်နိုင်သော အရိုးစုတည် ဆောက်ပုံများ၌ တူညီသော လက္ခဏာများ သည် အမျိုးအစားများနှင့် ဆက်နွယ် နေကြသည့် သဲလွန်စကို အဘယ့်ကြောင့် မဆုပ်ကိုင်ထားကြပါသနည်း။”

ကျွန်ုပ်သည် ခရစ်ယာန်နယ်ပယ်နှင့် သမ္မာကျမ်းစာအပေါ် လူသိရှင် ကြားတိုက်ခိုက်ခဲ့သော တတိယအထပ်၌ရှိသော အမေရိကန်သ ဘာဝ သမိုင်း ပြတိုက်အကြောင်း ကိုကြားသိခဲ့သည်။ ထိုအရာနှင့်အတူ ဒါဝင်၏အပြည့်အဝမပြစ်မမြင်သော ဆက်ဆံခြင်းများနှင့်အတူသူ၏ယူဆချက်ကဲ့သို့သော ဆက်စပ်နေသောအရာများသည် သူ့ကို စိတ်သောက ရောက်စေခဲ့ပါသည်။ ဤပြပွဲပြုလုပ် ခြင်းသည် ဥပမာအားဖြင့် ခရစ်ယာန်များသည် ကမ္ဘာဦးကျမ်းထဲ၌ရှိသော သူတို့၏ယုံကြည်ခြင်း အားဖြင့် မျက်စိကန်းကြကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ရဲဝံ့စွာပြင်း ပြင်းထန်ထန် ပြုမူပြောဆိုခြင်းသည် ခရစ်ယာန်များ ကမ္ဘာဦးကျမ်းထဲ၌ရှိသော သူတို့၏ ယုံကြည်ခြင်းအားဖြင့် မျက်ကန်းသူများဖြစ်ကြကြောင်းကို ပြောဆိုခဲ့ သည်။

“၁၇၀၀ ခုနှစ်အတွင်းနှင့် ၁၈၀၀ခုနှစ်အစောပိုင်းကာလတွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ သမ္မာကျမ်းစာဆိုင်ရာ ဖန်ဆင်းခြင်းပုံပြင်၌ မေးခွန်းအနည်းငယ် ရှိခဲ့သည်။ ခေတ်စားနေသော အမြင်သည် လူတွေသည် တိရိစ္ဆာန်များကို အုပ်စိုးဖို့ရန် ဖန်ဆင်းခြင်းကိုခံရကြသည်။ “ပင်လယ်၌ရှိသော ငါးတို့ကို၎င်း၊ ကောင်းကင်၌ရှိသော ငှက်များကို ၎င်းအုပ်စိုးစေ”ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သဘာဝတရားကို လေ့လာသောပညာ ရှင်များ မြင်တွေ့ခဲ့သည်မှာ အထူးသဖြင့် အရေပြားခြင်းမ တူသော ချင်ပန်းဇီသည် လူသားနှင့် အလွန်ပင်တူသည်။ သို့သော်လည်း အတွေး အခေါ်အယူဆမှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူဝံနှင့် တနည်းနည်းဖြင့် ဆက်နွယ် နေခြင်းသည် မတွေးရဲစရာ ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဤထူးခြားသော ဒါဝင်၏ခင်းကျင်းပြသထားသည့်အရာများမှ ရရှိခဲ့ သော သတင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့လွန်လွန်းခဲ့သော အရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ ထိုအရာသည် ဒါဝင်နှင့် သူ့အောင်မြင်မှုများ၏ အခမ်းအနားပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုထက်ကျော်လွန်၍ လာရောက် လည်ပတ်သူများကို ပြသနေသည်မှာ ရှေးခေတ်လူသားများ ဘုရားသခင် ကို ဆန့်ကျင်၊ ရန်လိုသော စိတ်သည် ဒါဝင်နှင့်သူ၏ ယူဆချက်အတွက် အထူးစိတ်ဝင်စားခြင်း၌ ပေါ်လွင်အောင် ပြုလုပ်ပေးနေသည်။

ဒါဝင်၏ယူဆချက်ဖြစ်သော ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းသည် သိပ္ပံ ပညာကဲ့သို့ တင်ဆက်ထားသော်လည်း အဆုံးမှာတော့ ထိုကဲ့သို့မ ဟုတ်ပါ။ အမျိုးအစားကို အဓိပ္ပါယ်မဖွင့်ဆို နိုင်ခဲ့လျှင် မည်သို့အားဖြင့် သင်သည် ထိုအရာ၏ ဖော်ပြမှုနှင့် အမျိုးမျိုးကွဲပြားခြားနားခြင်း အကျိုးဆက်ကို ဉာဏ်ပညာထက်မြတ် စွာဖြင့် ဆွေးနွေးနိုင်မည်နည်း။ ထို့နောက် ထိုအရာကို သိပ္ပံပညာဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါမည်လော။ အမှန်တကယ်ပင် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ဆိုင်သော သိပ္ပံပညာသည် ရှုတ်ထွေးနေသည့် အရာထဲ၌ ဖြစ်ပါသည်။

မျက်မြင်သက်သေတစ်ယောက်အနေဖြင့် တတိယအထက်၌ရှိ သော အမေရိကန်သမိုင်းပြတိုက်သည် ဩဇာရှိသော ရန်လိုမှုနှင့် ဒါဝင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ ကိုးကွယ်မှုနှင့် သူ၏ ယူဆချက်သာဖြစ်ပါသည်။ ဒါဝင်အတွက်ဟူးဆ(စ်) (Huzzahs)သည် သူ၏အတွေးအခေါ်၊ အကြံဉာဏ်အနည်းငယ်သာ ထုတ်ခဲ့ကြောင်း ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။ သို့သော်လည်း သူတို့၏အကျိုးဆက်များအတွက် ချုပ်ချယ်မှုကင်းစေရန် လူသည် ဘုရားသခင်ထံမှ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအရာကို အဟောအပြောကောင်းသော ပြတိုက်များ နိုင်း(စ်)အီးတ်(ချ်) (Niles Eldredge)ပြောဆိုခဲ့သည်။ သူ၏ လက်စွဲစာအုပ်ဖြစ်သော ဒါဝင် ၏ “အသက်ပင်ကို စူးစမ်းရှာဖွေခြင်းစာအုပ်” ၌ သူသည် ဒါဝင်ကို အနောက် နိုင်ငံအသင်းအဖွဲ့များ၌ လောကီ၊ သီးသန့်ဝါဒ၏ ဦးဆောင်သူ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဖော်ပြထားသည်။

“ဒါဝင်သည် သိပ္ပံပညာနှင့်ဆိုင်သော ကမ္ဘာကြီးကို ဘာသာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကမ္ဘာကြီးမှ ဝေးကွာနိုင်သမျှဝေးကွာအောင် အုပ်စုခွဲခဲ့ခြင်းသည် လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်ခြင်း၏ အကြောင်းအရာအဖြစ်ပါဝင်လာခဲ့သည်။ သူသည် သိပ္ပံကမ္ဘာကြီးနှင့် ထိုထက်ကျော်လွန်၍ အတွေးကမ္ဘာကြီးကို အသက်သည် သဘာဝတရားမှ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လက်ခံယုံကြည်စေခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် ဆင့်ကဲဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခြင်း ဖြစ်စဉ်အတွက် တည်ဆောက်ထားသော အခြေအနေနှင့် လူသားများ၏ ဆင့်ကဲ ဆင့်ကဲပြောင်းလဲလာခြင်းအတွက် အလွန်သတိထားဂရုစိုက်ခဲ့ပြီး သူသည်သမိုင်း၌ အခြားသော အတွေးအခေါ် ပညာရှင်တစ်ဦးတစ်ယောက်ထက် အနောက်တိုင်းကမ္ဘာကို လောကီ ကိစ္စတို့၌ ဘာသာရေးလွှမ်းမိုးမှုကို ပိုမို၍ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ကျွန်ုပ်တို့မွေးဖွားကြီးပြင်းလာခဲ့သောနေရာကို အလည်အပတ်သွား ရောက်ရန် နှစ်သက်ခဲ့သည်။ နယူးယောက်မြို့ကြီးသည် အမေရိကန် ပြတိုက် ကဲ့သို့သော မြေအောက် ရထားကြီးကိုစီးခြင်းသည် အလွန်ခမ်းနားကြီးကျယ်သော အရာများရှိသည့် နေရာများသို့ လေ့လာကြည့်ရှုဖို့ရန် ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်အာရုံကို နှစ်လိုဖွယ်ရာ ကောင်းသော သတိရစရာများ စွာကိုဖြစ်စေပါသည်။ သို့သော်လည်း ဒါဝင်၏ပြပွဲ၌ သတင်းဖြန့် ဝေခဲ့ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ အလွန်ပင် နေမထိ၊ ထိုင်မသာဖြစ်စေပါသည်။ ထိုအရာသည် ခရစ်တော်ထံ၌ရှိသော ကျွန်ုပ်၏ ယုံကြည်ခြင်းနှင့် ထိပ် တိုက်တိုက်ခိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုတိုက်ခိုက်ခြင်းသည် သိပ္ပံဆိုင်ရာ အထောက်အထားများပေါ်၌ အခြေခံထားခြင်းမဟုတ်ဘဲ၊ အချိန်ကြာမြင့် စွာ တည်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သော လူသားများ၏ အပြစ်တရားသည် သူ့ကိုဖန်ဆင်း သော ဖန်ဆင်းရှင်ထံသို့ တိုက်ခိုက်ရန်လိုစိတ်ဖြစ်ပါသည်။